

CENY PRENUMERATY:
We Lwowie: miesięcznie 2 korony
Za codz. dwukrotną dostawę dopłaca się 60 hal.
Z jednostr. przesyłką w kraj i monarchii:
mies. K 2'70, kwart. K 8'—, rocznie K 32'—
Z dwukrotną przesyłką pocztową:
mies. K 3'20, kwart. K 9'50, rocznie K 38'—
W Niemczech miesięcznie K 4'—
W innych państwach Związku K 5'—

GAZETA

CENY OGŁOSZEŃ:
Wiersz petitowy jednołamowy lub jego miej-
sce 24 hal. — Nadesłane za wiersz peti-
towy lub jego miejsce 80 hal. — Po kronice
i przed tekstem wiersz petitowy 2 korony.
Nekrologia za wiersz 60 hal.
Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz —
najmniej 60 halerzy. Wyrazy tłustymi czcion-
kami liczą się podwójnie.

PORANNĄ

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2-giej popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Adres Redakcyi, Administracyi i Drukarni: Lwów, ul. Sokola l. 4. — Adres telegr. „Sera“ Lwów. — Telefon Redakcyi Nr. 155, telefon Administracyi Nr. 1201. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Cena egzemplarza we Lwowie 4 hal., w kraju i monarchii 6 hal.

Nr. 2019.

Lwów, niedziela dnia 9. sierpnia 1914.

Rok IV.

Manifest do narodu polskiego.

Dalsze zwycięstwa nad Moskałem. — Manifestacja polskiego Lwowa ku czci armii polskiej. — Francya gwałci prawa międzynarodowe. — Aresztowanie serbskich statków. — Bułgarya staje do porachunku?

Manifest do Polski.

Proklamacya armii austriackiej do ludności Królestwa.

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego).

Wiedeń, 8. sierpnia.

Przekroczywszy granice Królestwa polskiego, wojsko nasze ogłosiło tam następującą odezwę:

DO NARODU POLSKIEGO!

Z woli Wszechmocnego który kieruje losami narodów i z rozkazu swych Monarchów przekroczyły sprzymierzone armie Austro-Węgier i Niemiec granice, przynosząc w ten sposób i wam Polakom wyzwolenie z pod jarzma moskiewskiego.

Powitajcie nasze sztandary z ufnością, bo one zapewniają wam sprawiedliwość.

Sztandary te nie są wam i waszym rodakom obce. Wszakże przez półtora przeszło wieku rozwija się wspaniale wasz naród pod berłem Austro-Węgier i Niemiec pełne sławy tradycje waszej przeszłości łączą się jak najściślej jeszcze od czasów króla Jana Sobieskiego, który pospieszył ze skuteczną pomocą zagrożonemu państwu Habsburgów, z tradycjami waszych sąsiadów na zachodzie.

Znamy więc dobrze i uznajemy rycerskość i wybitne przymioty narodu polskiego. Chcemy usunąć te zapery, jakie utrudniają wam ściślejszą łączność z życiem zachodu, chcemy otworzyć przed wami wszystkie skarby duchowego i gospodarczego dorobku.

To jest naszym wielkim zadaniem, które łączy się z celem naszej kampanii.

Nie my szukaliśmy wojny. Rosya walczyła długo bronią oszczerstw i wszelakich zaczepek. Nie zawahała się wreszcie stanąć otwarcie po stronie tych, co usiłowali zatrzeć ślady niecznej zbrodni, skierowanej przeciw dynastji austro-węgierskiej, a skorzystała z tej sposobności, by napaść na monarchję i sprzymierzone z nią państwo niemieckie. Zmusiło to naszego dostojnego władce,

któremu Europa przez dziesiątki lat zawdzięczała pokój, do chwycenia za oręż.

Wszyscy mieszkańcy Rosyi, których zwycięstwo naszych sprzymierzonych armii odda pod naszą opiekę, spodziewać się mogą od nas zwycięzców sprawiedliwości i ludzkości.

Polacy!

Zawierzcie ochotnie i z pełną ufnością naszej opiece, popierajcie nas i nasze usiłowania z całego serca! zawierzcie sprawiedliwości i wielkoduszności naszych władców, spełniajcie swą powinność, spełniajcie obowiązek utrzymania ziemi rodzinnej, spełnijcie obowiązki, jakie nakłada na was każdej chwili woła Boga Wszechmocnego.

Naczelną Komenda c. i k. wojska austro-węgierskiego.

(Jest to w sprawie polskiej pierwsza enuncjacya oficjalna, jaka padła w obecnej wojnie europejskiej. Stylizowana nader dyplomatycznie — jak wynika z natury rzeczy, skoro wojna dopiero się rozpoczęła oznacza ona oderwanie Królestwa od Rosyi, jako zadanie i cel wojny, przyrzeka Polakom sprawiedliwość i żąda od nich w zamian ufności. Skoro manifest ten powołuje się na uratowanie państwa Habsburgów z pomocą króla Jana Sobieskiego, to właśnie już tem samem wskazuje, jakaby miała być ta sprawiedliwość, ta odplata dziejowa za pomoc ołbrzymiej doniosłości. Przez tę samą reminiscencję historyczną manifest naczelną komendy armii austriackiej jakby chciał zaznaczyć, że przyszłość ziem polskich, dotąd będących pod panowaniem rosyjskiem, z losami monarchji habsburskiej związaną być może. Stosunek ściśłego sojuszu z Niemcami nakazał komendzie austriacko-węgierskiej armii zażądać od Polaków ufności do obu państw sprzymierzonych, do obu monarchów. Mamy pełną ufność w sprawiedliwość i wielkoduszność cesarza Franciszka Józefa, w jego monarsze słowa: „My się rozumiemy!“ a spełnimy też obowiązek utrzymania rodzinnej ziemi, obowiązek, jaki nakłada na nas w ważnej chwili woła Boga Wszechmocnego. — Od red.)

Cześć orężowi

nowej Polski!

Manifestacja patryotycznego Lwowa

Lwów, 9. sierpnia.

(=) Zmrok letniego wieczoru pod jasnym jeszcze sklepieniem nieba, tylko w kraniec północny widnokregu wtuliła się strwożona gromadka chmur... Ołbrzymi plac i ulice przyległe natłoczone rozkołysanem morzem odkrytych głów — okna i balkony wszystkich domów pełne... — Niema tu dziś różnic, są wszystkie stany, warstwy, zawody, młodzi i starzy, dzieci nawet wznieszone w górę przez ojców — mundury strzelców, którzy robią ostatnie przygotowania a rwą się w pole, wiele mundurów regularnej armii... Cała Polska jaka w stolicy jest czujająca i gotowa... Ze środka tego morza wysoko w niebo strzela kolumna z ogniem znicza u szczytu, powiłek tego, co tak gorąco, do szaleństwa Polskę kochał...

Szept i rozmowy milkną, w ciszę wpada ostry, dźwięczny ton trąbki strzeleckiej...

Jakże dawno nie było takiej pieśni u nas; prawdaż to najdroższa, czy dalej sen w mroku? Aż oto i odpowiedź: w zwartym szeregu, twarzym żołnierskim krokiem idą strzelcy nasi, żołnierze wstającej Polski, cała nadzieja nasza, nasze na dziś najdroższe w s z y s t k o !

Dziś to nie rewija świąteczna ale rozpoczynający się krwawy egzamin. W tłum jak grom wpada wiadomość o pierwszym zwycięstwie naszym pod Miechowem, o pierwszym promieniu świtu nad szeroką, mroczną ziemią polską... W takich chwilach musimy być razem, wszystko — co czuje i wszystko, co to uczucie chce pieczętować krwią. Dlatego na wezwanie rzucone wczoraj w południe przez delegację Komisji Tymczasowej stanęło wieczorem na placu Maryackim zwyż 30.000 ludzi. Manifestacyi takiej we Lwowie jeszcze nie było, druga potężniejsza będzie chyba po odniesionem pełnem zwycięstwie, w wolnej Warszawie...

Umilkły pełne junaczej nadziei i rozmachu zwrotki „Pieśni Legionów“ — była chwila uroczystej ciszy — przez duszę tłumów szło drzenie dziwne — gdy u stóp pomnika komendant strzelców z wzniesioną w górę do przysięgi ręką ślubował:

— Przysięgamy, że wrócimy zwycięzcy.

albo zginiemy w tej walce, nigdy zdeptani i upokorzeni!

To żołnierz polski ślubuje Polsce miłość na śmierć i miłość tę już krwią ciepłą onegdaj pod Miechowem znaczył...

Nie fajerwerkową miłość z festynu czy bankietu, miłość, której pełna gęba a serce puste...

Tak to ją ślubował Polsce żołnierz polski 8 sierpnia 1914 o zmroku wieczornym u stóp pomnika największego z jej synów, a zwycięstwo miechowski jest wspaniałym spełnieniem tych ślubów zadatkami...

Polska dziś jest ciałem lub duszą w obozie, kto nie w nim, niema go i w Polsce...

(t.) Wśród burzliwych oklasków i długo niemiłkających okrzyków wszedł pluton strzelców na stopnie pomnika, a równocześnie zabrzmiała z tysięcy piersi nasza ukochana „Pieśń legionów“. A potem znowu zabrzmiały okrzyki: Niech żyje armia polska! Cześć bohaterom! Niech żyje wolna, niepodległa Polska!

Z pod stóp pomnika przemówił pierwszy dr. Tadeusz Dwernicki. Jak uderzenie młota lub ciosy miecza, jak dźwięk dzwonu padały krótkie jedrne a podniosłe słowa mowcy; z serca one szły i do serc tysięcy trafiały. Mowca zwrócił uwagę na doniosłość dziejowej chwili, którą obecnie przeżywamy. Z chwili tej — jakiej od lat stu nie było — musi naród nasz skorzystać i upomnieć się o swe prawa, o swą ojcowiznę. W zgodzie i jedności, tą zgodą i jednością silni, pójdziemy ramię przy ramieniu do boju o świętą ziemię naszą. Młodzież polska, skupiona pod sztandarem Związku strzeleckiego, rozpoczęła walkę i pod Miechowem, gdzie przed 50 laty tyle krwi polskiej się polało, odniosła świetne zwycięstwo, okryła się sławą. Cały naród musi pójść za nimi. Ci, którym sił starczy, z bronią w rękę, inni wspierając bojowników moralnie i materyalnie. Ponownem wezwaniem do zgody i jedności całego narodu zakończył dr. Dwernicki swą mowę.

Przemówił potem imieniem żołnierzy polskich, komendant okręgu dr. Michał Sokolnicki. Mowca wskazał na konieczność orężnej rozprawy o odzyskanie niepodległości. Do walki tej przygotowywał się naród a przedewszystkiem młodzież polska od lat szeregu potajemnie, wiedząc niezłomnie, iż nadejdzie chwila, w której dana jej będzie możność wywalczenia wolności. Chwila ta nadeszła i młodzież poszła na pole walki, aby krwią swą zadokumentować miłość ojczyzny i swobody. Imieniem żołnierzy polskich składa mowca uroczystą przysięgę, że albo zwyciężą, albo zginą w tej walce, ale nie wrócą upokorzeni i zdeptani.

Słowa te z wielką siłą, i głębokiem wzruszeniem wypowiedziane wywarły głębokie wrażenie; zebrana publiczność wysłuchała ich wśród zupełnej ciszy, a gdy mowca skończył, odpowiedziała burza oklasków i okrzykami na cześć polskiej — da Bóg — zwycięskiej armii.

Zabrał z kolei głos ob. Józef Hudec i w dłuższem przemówieniu przypomniał straszne krzywdy, jakie carat wyrządził w ciągu lat sprawie polskiej i sprawie wolności. Nadeszła pora rozprawy z naszym najcięższym wrogiem. Mowca więc wzywa do walki przeciw caratowi w sojuszu z wszystkimi tego caratu nieprzyjaciółmi. Okrzykiem: Niech żyje wolna, niepodległa, ludowa Polska! — zakończył ob. Hudec swe przemówienie.

Nakoniec przemówił delegat Skautów, wzywając patriotyczny Lwów do godnej odpowiedzi o uwolnieniu Warszawy. Odpowiedzią tą będzie wymarsz wojska polskiego na pole walki, walki o wolność i niepodległość. Bo tę wolność tylko walką z orężem w rękę zdobyć można.

Po wysłuchaniu przemówień publiczność odśpiewała znowu „Jeszcze Polska nie zginęła“ i „Warszawiankę“, poczem urządzono owacy węgrom, zamieszkałym w hotelu francuskim, którzy z okien swoich mieszkań wznosili okrzyki na cześć Polski. Następnie ruszył olbrzymi pochód z pieśnią na ustach ulicą Karola Ludwika, Jagiellońską i Trzeciego Maja przed gmach Sejmowy. W ul. Jagiellońskiej urządzono jeszcze raz manifestację na cześć Strzelców, który odmaszerował do swej siedziby.

Z przed gmachu smierznego podążyła manifestująca publiczność znowu ul. Karola Ludwika i pl. Maryackim ku pl. Bernardyńskiemu przed komendę korpusu, gdzie wznoszono okrzyki na cześć armii austriackiej oraz przed gmach namiestnictwa, gdzie również zmanifestowano uczucie lojalności.

Manifestacja była nad wyraz poważna, nie zamącił jej żaden dysonans.

DALSZE ZWYCIĘSTWA STRZELCÓW.

Z Krakowa donoszą: Oddziały naszych strzelców po zdobyciu Miechowa, gdzie ludność powitała ich z niebywałym entuzjazmem, po odroczynku, wzmocnione oddziałami naciągającymi z pod Krakowa, pomaszerowały naprzód pod Książ, który po krótkiej utarczce z drobnym oddziałem wojska rosyjskiego, zdobyty. Po naszej stronie niema strat. Moskale uciekając w popłochu pozostawili zabitych i rannych, oraz magazyn prowiantowy. Krąży tu pogłoska, że inne oddziały strzelców miały zdobyć Pilicę. Bliższych szczegółów brak.

(Do północy nie nadeszło potwierdzenie tej wiadomości. — Red.)

Kraków. (TBK.) Odbyło się tu posiedzenie komitetu obywatelskiego w sprawie organizacji i zaopatrzenia polskich szeregów. Przewodniczącym wybrano prof. Raciborskiego. Wzywano do solidarnej akcji, bez względu na różnice politycznych przekonań i do ofiar materyalnych. Do komitetu zapisało się na członków około 100 osób. Zarządzona odrazu składka wydała przeszło 1000 koron.

Wojna z Moskałem.

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego).

Wiedeń, 8. sierpnia.

W uzupełnieniu doniesienia o potyczce koło Nowosielicy z dnia 6 sierpnia należy sprostować, że wachmistrz żandarmeryi, który zainicjował śmiały atak na wzgórze Mogiła, nazywa się Eugeniusz Gadza. Jak pierwsze w tej wojnie oddane w tej stronie granicy nad ranem strzały pochodziły z rąk wysłanych na obronę granicy austriackich żandarmów, tak też i w innych utarczkach brali w wybitny sposób udział w odparciu wroga członkowie tego wyborowego korpusu. Już przed wybuchem wojny jeden z konnych żandarmów miał sposobność szczególniejszego odznaczenia się. Patrolując na drodze z Popowiec przez Dudym w kierunku północnym zauważył plutonowy Jan Baranek dnia 2 sierpnia między 9 a 10 przedpołudn. czterech rosyjskich jeźdźców, którzy przekroczyli granicę i jechali ku miejscowości Szpaki ad Popowce. Baranek galopem popędził za nimi i dogonił nieprzyjaciół koło Szpaków 600 kroków od granicy. Rosyanie zawrócili i zaatakowali żandarma. Baranek z zimną krwią pozwolił im zbliżyć się na 60 kroków, poczem spiesznie dał 10 strzałów rewolwerowych, po strzałach tych dowódca nieprzyjacielskiego patrolu przewrócił się wraz z koniem, lecz szybko powstał i dosiadł napowrót konia, i wraz z trzema innymi uciekł zgubiwszy czapkę i cztery rosyjskie mapy.

Wreszcie należy zaznaczyć, że porucznik Manowarda, który odznaczył się 5 sierpnia podczas śmiałej obrony Podwołoczysk, przybywał wówczas właśnie z powrotem z pogrzebu jednego z najbliższych członków rodziny, i mimo głębokiego wzruszenia podążył na pole bitwy, gdzie odwagą i zimną krwią doprowadził do pomyślnego wyniku.

Wiedeń, 8 sierpnia godz. 11.30 rano.

Jak donoszą z granicy rosyjskiej, także wczoraj rano kawaleria nieprzyjacielska starała się przedostać na nasze terytorium koło Adamówki. Przyszło o 8 rano do walki między tamtejszymi naszymi strażami granicznymi a kozakami, których po dłuższej wymianie strzałów odparto i zmuszono do odwrotu.

(Telegram Biura Wolfa).

Berlin, 8. sierpnia.

Trzecia rosyjska dywizja konnicy przeszła dnia 6 b. m. przez granicę koło Romejken, na południe od Eydkum lecz po zjawieniu się niemieckiej konnicy wróciła na terytorium rosyjskie.

Są w toku prace około naprawienia kolei w Królestwie Polskiem, zniszczonych przez Rosyan. Także naprawia się mosty między Szopinicami a Sosnowcem. Kolej z Aleksandrowa do Włosławka znów jest zdalna do użytku.

Konnica austriacka po obsadzeniu Otkusza i Wolbromia zetknęła się z oddziałem straży granicznej VI korpusu armii, znajdującego się w Królestwie Polskiem.

Berlin. (TBK.) Wolf donosi z Petersburga: Urzędowy komunikat powiada: W ostatnich dniach nadeszła do Petersburga wiadomość o tem, że publiczność niemiecka nawet organa rządowe zachowują stanowisko mniej poprawne względem roddanych rosyjskich a nawet względem przedstawiciela Rosyi, który wyjeżdżał z Niemiec. Niemieckie organa rządowe zajęły nawet stanowisko pozbawione respektu wobec carowej wdowy i jednego z wielkich książąt. Mimo głębokiego wzburzenia narodu rosyjskiego jakie wywołało to stanowisko Niemiec ubolewamy z powodu użycia brutalnej siły względem gmachu ambasady niemieckiej w Petersburgu.

Biuro Wolfa dodaje do tego, że wiadomość o zachowaniu się organów rządowych bez respektu wobec carowej wdowy i w. księcia są nieprawdziwe, tak samo jak twierdzenie, jakoby organa rządowe zajęły stanowisko niepoprawne wobec dyplomatycznych przedstawicieli Rosyi.

Berlin. (Tel. wł.) Obiega pogłoska, że w Gabinetie w Prusach wschodnich aresztowano jednego z rosyjskich wielkich książąt.

Wiedeń. (TBK.) Przedwczoraj wieczorem ambasador rosyjski Szebeko wraz z personelem ambasady i konsulatu odjechał osobnym pociągiem który rząd austro-węgierski dał mu do dyspozycji. Wypadku nie było.

Wiedeń. (TBK.) C. i k. ambasador u dworu rosyjskiego hr. Szapary wyjechał z Petersburga w piątek o 8 m. 30 i udał się drogą na Tornea do Szwecyi.

Nieudały atak Francuzów.

(Telegram Biura Wolfa).

Berlin, 8. sierpnia.

W górnej Alzacji nieprzyjacielskie wojska, dążące z Belfort, napadło na niemieckie wojska przeznaczone do strzeżenia granicy. Marsz wojska francuskiego powstrzymano. Francuzi koło Altkirch cofają się ku Belfortowi.

Bez pardonu!

(Telegram Biura Wolfa).

Berlin, 8. sierpnia.

Doniesienie o walkach o Leodyum okazują, że mieszkańcy kraju wzięli udział w walce. Ostrzeliwano wojsko z zasadki, a lekarze w wykonywaniu czynności, na osobach rannych dopuszczali się okrucieństw.

Tak samo są doniesienia, że francuska ludność nadgraniczna naprzeciwko Metz z zasadki ostrzeliwała patrole niemieckie.

Być może, że wypadki te tłumaczą się składem ludności w okręgu przemysłowym, ale też być może, że przygotowuje się wojna „franc tleurów“ we Francyi i Belgii i ma być zastosowana przeciw naszym wojskom. Gdyby tak być miało i było dowiedzione przez powtórzenie się takich wypadków, to przeciwnicy nasi sami sobie będą musieli przypisać winę, jeżeli wojnę prowadziłoby się z nieubłaganą surowością także przeciw winnej ludności. Nie można brać za złe wojskom niemieckim przywykłym do dyscypliny i do prowadzenia wojny tylko z siłą zbrojną nieprzyjacielskiego państwa, jeżeli w sprawiedliwej samoobronie nie będą dawali pardonu. Nadzieja wplawiania na wojnę przez rozpętanie namiętności ludu spełznie na niczem wobec niewzruszonej energii naszych wodzów i wojsk. Ale wobec neutralnej za granicy, już na początku wojny należy stwierdzić,

że to nie niemieckie wojsko wywołało taką formę walki.

Mieszychana brutalność!

Berlin. (TBK.) „Nord. Allg. Ztg.“ pisze: Wykroczenia przeciw Niemcom, zamieszkałym w Paryżu rozpoczęły się już na dłuższy czas przed mobilizacją. Już pod koniec lipca wielu Niemców z cesarstwa prosiło o ochronę i donosiło, że nigdzie już Niemcom nie dają mieszkania, i że spotykają się na ulicy z obelgami. Z dniem każdym mnożyły się wołania o pomoc tak, że wkońcu nieprzejrzane mnóstwo ludzizgłosiło się w ambasadzie i w konsulacie generalnym jako bezdomni. W nocy z 1 na 2 b. m. wielka liczba bezdomnych Niemców jeszcze późno w nocy przebyła do ambasady i do konsulatu gen., tak, że musiano im dać masowy przytułek w ciągu nocy. Wykroczenia dosięgły szczytu w pierwszym dniu mobilizacji dnia 2 sierpnia. Wielu zbiegów doniosło, że mieszkania i sklepy Niemców w mieście obrabowano. Szczególnie bezwzględne było zniszczenie lokalu Pshorrbrau przyczem liczni policyanci z widoczną przyjemnością beczynnie się temu przyglądali. Cały inwentarz wyrzucono przez okno na ulicę, drzwi i okna powyjmowano, pałaki pozrywani. Tak samo powiodło się wszystkim sklepom, w których były towary niemieckie austro-węgierskie albo niemieckie z Szwajcaryi. Wszędzie policyanci przypatrywali się z założonymi rękami. Tak samo gospodarowano w mieszkaniach Niemców. W wielu wypadkach nietylko mieszkania Niemców, ale i tych, którzy im je wynajmowali całkowicie spustoszone. W następstwie tego żaden porty enie chciał już wpuścić Niemca do domu a niemieckich subjektów i służbę tłumnie oddalano. Często to oddalanie odbywało się w sposób brutalny, nieraz z zatrzymaniem placu. Około 10 wieczorem pomnożyły się wiadomości o spustoszeniach w mieście do tego stopnia, że na zarządzenie konsula generalnego zdjęto szyld i drąg od chorągwi generalnego konsulatu a cały personal udał się do ambasady, bo w konsulacie nie było już bezpiecznie. Nazajutrz już wczesnym rankiem setki Niemców poczęło jak najusilniej dopraszać się ochrony i pomocy od ambasady. Opowiadali oni, że antyniemieckie wykroczenia uliczne tak dalece się wzmogły, że n. p. dzielnica Belle Ville cała jest objęta rozruchami. Miano tam już spłądować wszystkie sklepy. Wszędzie Niemcom zagrożano i ich insultowano, położenie ich było rozpaczliwe. Przeciw obelgom rzucałym przez publiczność na ulicy policja nie wawala ochrony. W sklepach nie chciano Niemcom sprzedawać środków żywności. Odjeżdżać nie było można bo ruch pociągów był wstrzymany. O ile Niemcy mieli pieniądze, papierowe, wszędzie odmawiano im wymiany nawet pieniędzy papierowych francuskich.

Na ulicach publiczność ich zaczepiała i nie raz zabierała im pakunki, które na ulicy niszczone albo rozdawano.

Na skutek bardzo stanowczych i nagłych przedłożeń poczynionych przez ambasadora hr. Schöna u francuskiego premiera nareszcie rząd francuski późno popołudniu dał bezdomnym Niemcom tymczasowe schronisko w jakiejś szkole. Ambasada w ciągu dni ostatnich była w stanie, który poniekąd przypominał obleżenie dzielnicy poselskiej w Pekinie. Około stu ludziom między tem rodzinom z drobnymi dziećmi ambasador dał do dyspozycji lokalności urzędowe i prywatne. Wzburzające zajścia rozegrało się w chwili, gdy ambasador bar. Schön sam udał się do prezydenta ministrów, aby prosić przede wszystkim usilnie o ochronę dla zagrożonych Niemców i dla siebie, a następnie ogłosić zerwanie stosunków. Już na krótko przedtem w dziedzińcu ambasady panie francuskie, które pod pretekstem zasięgnięcia informacji przycisnęły się do ambasadora, obraziły go po grubiańsku wyzwiskami, na które wobec dam nie mógł odpowiedzieć. Następnie kilkunastu oodejrzanie wyglądających mężczyzn molestowało go i mu groziło. Wskoczyli oni na stopnie powozu i starali się zaatakować go. Br. Schön zachował zupełnie zimną krew, zawołał policyantów i pod ich osłoną dostał się do ministerstwa spraw zagranicznych. Tam ambasador energicznie zaprotestował przeciw temu co zaszło i otrzymał zadośćuczynienie w formie przeprosin i zapewnienia

dostatecznej ochrony. Odjazd ambasadora z całym personelem wraz z rodzinami w liczbie około stu osób odbył się bez wypadku.

—:—

Paryż. (Tel. wł.) Rada ministrów zaprosiła do udziału w swoich naradach wybitnych polityków, jak Celmenceau, Briand, Pichon, Delcasse.

Paryż. (Tel. wł.) Admirał głównodowodzący flotą francuską, Bienaime zwrócił się do rządu z żądaniem, aby na każdym okręcie francuskim usanowiono księdza kapelana. (Jest to obok zniesienia zakazu kongregacji już drugi gest w stronę Watykanu i kół katolickich. — Red.)

Medyolan. (Tel. wł.) „Corriere della Sera“ donosi z Paryża, że księżę Roland Bonaparte który onego czasu wskutek znanej ustawy francuskiej został wykreślony z listy oficerów francuskich, w chwili wybuchu wojny znajdował się w Berlinie. Udał się natychmiast ku granicy belgijskiej, którą przebył pieszo a stąd dostał się do Paryża, gdzie wystosował list o ministra wojny, prosząc jako o łaskę o przyjęcie go do wojska i ofiarując równocześnie pałac swój w Paryżu na szpital wojskowy. Książę Roland Bonaparte liczy lat 56 a w ostatnich czasach był wymieniony jako kandydat na tron albański.

—:—

Bojkot towarów francuskich.

Budapeszt. (TBK.) Właściciele kawiarni i restauracji w Budapeszcie uchwalili wszystkie zapasy towarów pochodzenia francuskiego odstąpić bezpłatnie Czerwonemu Krzyżowi. Ruch bojkotowy przeciw towarom francuskim wzrasta. Wczoraj wieczorem panie z arystokracji uchwały wdrożyć energiczną akcję i natychmiast rozpocząć bojkot towarów pochodzących z Francji jak toalety, jak niemniej bojkot francuskich miejscowości kąpielowych. W przyszłym tygodniu odbędzie się w Kasynie narodowym konferencja w tej sprawie.

—:—

Cesarz.

Wiedeń. (TBK.) Cesarz wyraził żywe zadowolenie z powodu postawy prasy austr. i węgierskiej w obecnym przesileniu, świadczącej o patriotycznym zrozumieniu rzeczy, oraz upoważnił ministra spraw zagr. hr. Berchtolda, aby podał to do wiadomości publicznej.

Wiedeń. (TBK.) Cesarz w południe przyjął w Schönbrunnie nowomianowanego ambasadora japońskiego Aimaro Sato na wstępnym posłuchaniu, które odbyło się ze zwykłym uroczystym ceremoniałem.

Wiedeń. (Tel. wł.) Jak z kół dworskich donoszą, cesarz wyraził wielokrotnie i w słowach bardzo gorących swoje zadowolenie z powodu świętego przebiegu mobilizacji Austro-Węgier a także z powodu, że wszyscy powołani rezerwiści nawet z dalekiej zagranicy stawili się punktualnie do apelu. Cesarz ma się dobrze, wygląda świeżo pomimo usilnej pracy zajmującej mu dzień prawie od świtu do nocy.

Wiedeń. (TBK.) „N. Fr. Presse“ donosi: Węgierski prezydent ministrów Tisza przybył tu i odbył konferencję z hr. Berchtoldem. W południe był przyjęty przez cesarza na osobnym posłuchaniu. Popołudniu odbyła się w ministerstwie spraw zagranicznych narada, w której wzięli udział hr. Berchtold i obaj prezydenci ministrów Stuerghk i Tisza.

—:—

Zbratanie ludów.

Praga. (TBK.) „Prager Tagblatt“ pisze, że przedwczorajsza manifestacja wspólna Niemców i Czechów z powodu wiadomości o ofensywie wojsk austriackich w Galicyi przeciw Rosyi i o zajęciu Leodyum przez wojska niemieckie jest wypadkiem historycznym. Od czasu walk narodowościowych jeszcze nigdy się nie zdarzyło aże-

by Niemcy i Czesi tak byli złączeni. Dzień przedwczorajszy dowiódł że wielka chwila zastaje wszystkie narody Austrii zgodnymi.

O przebiegu manifestacji donosi jeszcze to pismo: Gdy przed namiestnictwem zaintonowano hymn cesarski, jeden z Niemców zawołał: „Niech żyje zbratanie między Niemcami a Czechami“! Słowa te przyjęto z wielkim entuzjazmem i od tej chwili słyszano naprzemian okrzyki: „Niech żyją Niemcy“! „Niech żyje zbratanie z Czechami“! We wszystkich domach pootwierano okna, zewsząd słyszano radosne okrzyki. Powiewano chustkami. Wracając z namiestnictwa ks. Wacław Lobkowicz ponownie wygłosił mowę pod pomnikiem Radeckiego naprzód po czesku, potem po niemiecku zawołał: „Niech żyje zbratanie ludów Austrii.“ „Niech żyje Austria“. Mowę jego przyjęto okrzykami „Hoch“ i „Sława“!

Takie same manifestacje odbyły się także w innych ulicach i przed gmachem dyrekcji policji. Dyrektor policji Krikawa zjawił się na balkonie i przemówił do publiczności po niemiecku i po czesku. Wspólna manifestacja niemiecka i czeska trwała do późnej nocy.

Praga. (TBK.) I wczoraj powtórzyły się manifestacje patriotyczne ludności obu narodów. Imponujący pochód podążył o 6 wieczór śpiewając pieśni patriotyczne, do konsulatu niemieckiego i przed ratusz — przed pomnik Radeckiego, namiestnictwo i komendę korpusu.

Wiedeń. (TBK.) Dzienniki jednomyślnie wyrażają serdeczną radość z powodu zajęcia Leodyum jakoteż z powodu skutecznej ofensywy Austro-Węgier przeciw Rosyi. Sukcesy te Austrii są początkiem wspólnych operacji austro-niemieckich przeciw Rosyi.

—:—

Po zamknięciu numeru.

Nowa porażka kozaków.

Tarnopol. (Tel. wł.) Radziwiłłów

zajęty został przez wojska austriackie.

—:—

Brawura naszych żandarmów.

Pojmanie statków serbskich.

(Telegram c, k, Biura korespondencyjnego).

Budapeszt, 8. sierpnia.

Prywatnie donoszą z Nowej Mołdawii, że żandarmi graniczni węgierscy wykonali wczoraj śmiały atak. Od kilku dni czekali oni nad dolnym Dunajem na dobrą sposobność zatrzymania kilku okrętów serbskich. Wczoraj nadarzyła się ta sposobność. Przybyły parowce: „Sumadia“ z 51 Serbami, „Deligrad“ ze 150 i wreszcie mniejsze okręty z kilkudziesięciu Serbami. Na jednym z parowców było wiele drzewa i około 50 wagonów pszenicy. Żandarmi węgierscy i kilku stron zaangażowali te okręty i zmusili je do zatrzymania się, poczem odprowadzili je do brzegu węgierskiego. Tu oświadczone Serbom, że są jeńcami i oddano ich zarządowi wojska. Serbia wogóle ma 9 okrętów handlowych, tak że trzecią ich część zabrano.

Wiedeń, 8. sierpnia.

Z południowego pola wojny nie nadeszły nowe wiadomości.

—:—

Bulgaria przed wybuchem.

Sofia. (TBK.) Rząd przedłożył dziś sobranium wniosek ogłoszenia stanu obleżenia ze względu na międzynarodowe zawikłania.

Sofia. (TBK.) Poseł bułgarski w Petersburgu Radko Dimitriew podał się do dymisji, aby jako ochotnik wstąpić do armii rosyjskiej.

Sofia. (Ag. bułg.) Skoro tylko rząd bułgarski dowiedział się o sprzecznym z neutralnością zachowaniem się posła bułg. w Petersburgu gen. Dimitriewa, złożył go z urzędu.

Sofia. (TBK.) (Agencja bu.) Sobranie uchwało 3 miesięczne moratorium. Proces przeciw byłym ministrom ze stronnictwa Stambulowicz wstrzymano.

